

Svensk förvaltningspolitik

*Donald Söderling och Olof Petersson:
Svensk förvaltningspolitik.
Diskurs förlag. Uppsala 1986, 478 s.*

Den offentliga sektorns expansion, förvaltningsmyndigheternas tillväxt och utvidgade befogenheter, är ett allom känt fenomen. Den politik som ligger bakom expansionen och som leder dess utformning framstår däremot ofta som oklar, särskilt som man kan iaktta samma utveckling i samhällen med sinsemellan avvikande struktur och politisk ideologi. Finns det över huvud något sådant som förvaltningspolitik? Eller bygger man ut förvaltningsapparaterna och funktionerna mer eller mindre planlöst för att möta nya behov och utmaningar?

Knappast i något annat land har man att tillgå så mycket men samtidigt överskådligt material om förvaltningsutvecklingen som i Sverige. Detta land har resurser att bygga ut förvaltningen i olika riktningar. De politiska beslutsfaktarna har nog utnyttjat denna chans som de anser att tillför dem goodwill bland folket, ständigt önskande nya sociala och andra förmåner. Samtidigt är Sverige inget stort land. Förvaltningen är centraliserad: Inga delstater, storkommuner. Därtill kommer som en viktig faktor det svenska utredningsväsendet som är unikt både i fråga om bredd och kvalitet.

Svårigheten ligger närmast i mängden av reformer och utredningar som

genomförts i Sverige under de senaste åren, att få fatt i vad som är det centrala i utvecklingen och hur reformerna utfallit. Materialet är alltså så tillvida överskådligt som det finns samlat i publikationsserier med goda index, vare sig bakom serierna står Sveriges riksdag eller regering eller enskilda departement. Men redan antalet Statens offentliga utredningar är varje år mycket stort, departementsutredningarna i sina organgetärgade pärmar fyller många hyllmeter. Från riksdagen kommer tjocka propositioner och utskottsbetänkanden.

Sveriges författningssamling kommer årligen med många häften, senare inbundna i vanligen fyra volymer.

I Sverige ägnar man de offentliga publikationerna stor omsorg, deras spårk och utstyrrel. SOU är ofta mycket tilltalande med gott tryck och illustrationer, tom, när det gäller juridiska frågor. Språket är lättfattligt, nästan journalistiskt. Också författningarna är skrivna så att de kan läsas av personer med endast anspråkslös bildning.

Trots detta behövs det givetvis hand-

böcker och läromedel som systematiserar det rikliga stoffet och tar fram det väsentliga.

En i alla aktningvärd prestation är boken "Svensk förvaltningspolitik" skriven av universitetslektorn Söderlind och docenten Petersson, båda verksamma i Uppsala. De har inom ramen för en visserligen omfångsrik men samtidigt koncentrerad bok samlat ett stort material om svensk förvaltning.

Deras grepp på uppgiften är pedagogiskt det riktiga. De utgår från lagstiftningen och andra rättskällor för förvaltningen som bildar stommen i framställningen. De redogör också för hur lagarna tillkommit, vilka förslag som gjordes, hur reaktionen blev på förslagen, hur lagarna utformades, hur de eventuellt ändrades, och vilka följderna blivit av reformerna på olika viktiga områden. De beaktar också den politiska och vetenskapliga debatten kring reformerna. I flera fall redogör de för utvecklingen i andra länder som inspirerat Sverige eller tvärtom mottagit impulser därifrån. Boken innehåller också statistiskt ma-

terial som belyser betydelsen av de olika förvaltningsgrenarna och -reformerna. Trots att huvudviktigen läggs vid statsförvaltningen kommer kommunerna och andra förvaltningssubjekt också med i bilden. Greppet på materialet är mångsidigt: historia, juridik, ekonomi, sociologi, statistik, förvaltningslära är vetenskaper som författarna uppenbarligen behärskar.

Man kan inte annat än lyckönska studenterna i Uppsala och på annat håll i Sverige till förmånen att få materialet serverat sig på ett så förnämt sätt. Boken tjänar dessutom som handbok och uppslagsverk. Notapparaten är imponerande.

Söderlinds och Peterssons bok är en nödvändighetsartikel för envar som vill skaffa sig kunskap om Sveriges offentliga förvaltning. Man får hoppas att den skall utkomma i nya upplagor i takt med förändringarna på området. Ven skriver en motsvarighet för Finlands vidkommande?

Tore Modeen